

Iskustva ovlašćivanja tijela za poslove pripreme i/ili poslove ovjeravanja zakonitih mjerila

Dalibor Jakir, dipl. ing.

11. konferencija o mjeriteljstvu i akreditaciji “Mjeriteljstvo u dinamičkome svijetu”
Poreč, 19. – 20. svibnja 2016.

Sadržaj

- 1. Uvod – da se podsjetimo**
 - 1.1 Područja - Dodatci**
- 2. Postupak ovlašćivanja**
 - 2.1 Ovlašteno tijelo za pripremu mjerila za ovjeravanje – OTPM**
 - 2.2 Ovlašteno tijelo za ovjeravanje – OTO**
 - 2.3 Što je učinjeno na poslovima ovlašćivanja i njena dinamika**
 - 2.4 Ovlaštena tijela za ovjeravanje – stanje**
 - 2.5 Ovlaštena tijela po Dodacima – prikaz**
- 3. Pogled u budućnost**

1. Uvod – da se podsjetimo

- **Zakon o mjeriteljstvu (NN 74/14)** propisuje opće uvjete
- **Uredba o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštena tijela za obavljanje poslova ovjeravanja zakonitih mjerila i/ili poslove pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje (NN 90/14)** propisuje posebne uvjete
- Dodacima iz Uredbe je propisano u **21** područje (također i detaljnija podjela) za koje se može podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o ovlašćivanju **čime je omogućeno da u svakom području postoji i ovlašteno tijelo za pripremu mjerila za ovjeravanje i ovlašteno tijelo za ovjeravanje**

(u Državnom zavodu za mjeriteljstvo udomaćila se kratica OTPM i OTO).

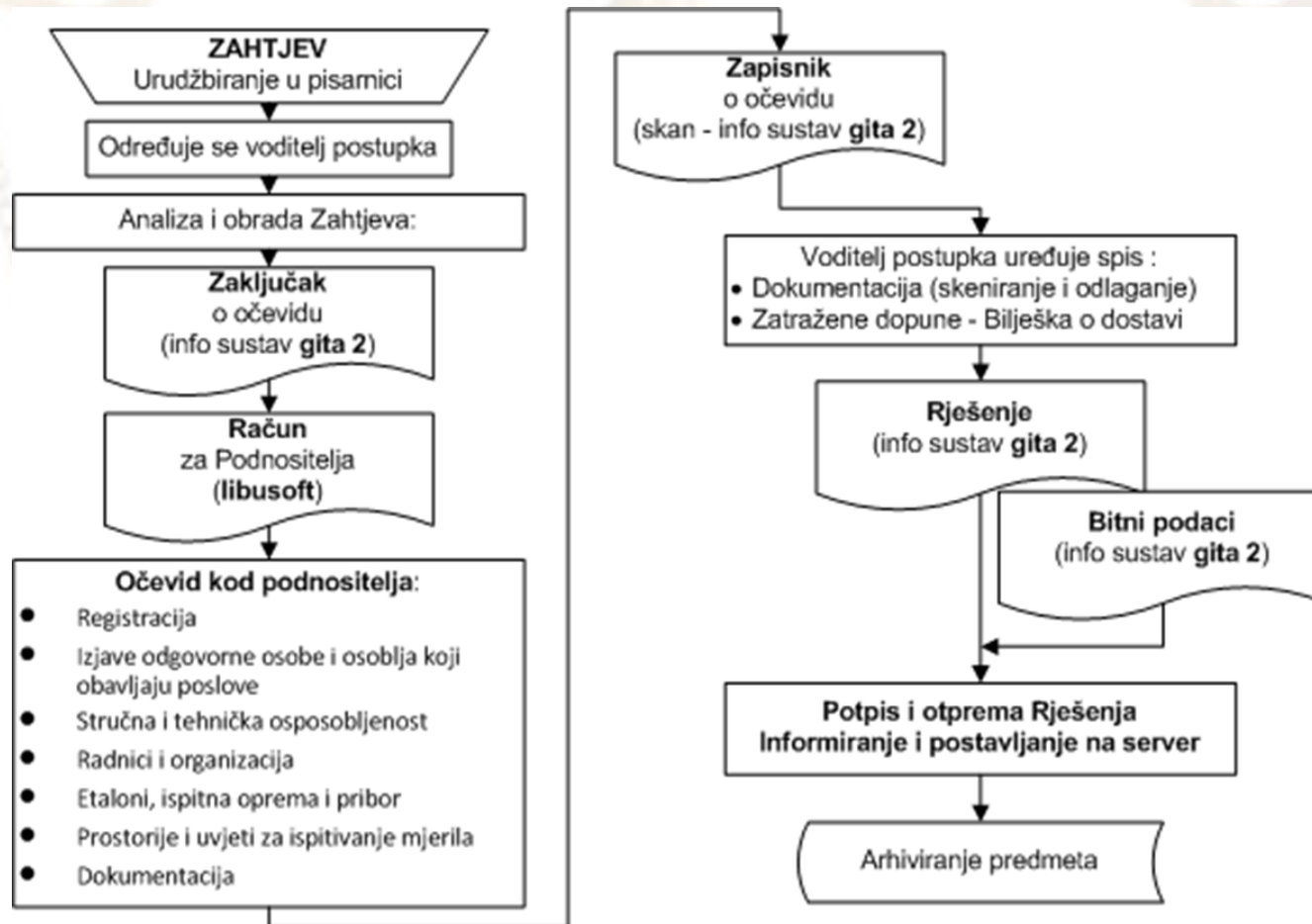
1.1 Područja – Dodatci (1)

Rb	DODATAK	NAZIV PODRUČJA
1	Dodatak 1	MJERILA DULJINE I KUTA
2	Dodatak 2	MJERILA RAZINE TEKUĆINA U NEPOKRETNIM SPREMNICIMA (AMR)
3	Dodatak 3	<p>MJERILA ZA OVJERAVANJE ZA CILINDRIČNE OKOMITE I VODORAVNE SPREMNIKE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilindrični okomiti spremnici ako se premjeravanje obavlja metodom optičke triangulacije 2. Cilindrični okomiti spremnici ako se premjeravanje obavlja metodom optičke referencijske linije 3. Cilindrični okomiti spremnici ako se premjeravanje obavlja pojasnom metodom 4. Cilindrični okomiti spremnici ako se premjeravanje obavlja metodom mjerenja unutarnjeg elektrooptičkog razmaka 5. Cilindrični vodoravni spremnici
4	Dodatak 4	<p>MJERILA ZA OVJERAVANJE VODOMJERA I/ILI MJERILA PROTOKA VODE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vodomjeri 2. Mjerila protoka vode
5	Dodatak 5	MJERILA TOPLINSKE ENERGIJE
6	Dodatak 6	<p>MJERILA I MJERNI SUSTAVI ZA MJERENJE KOLIČINA TEKUĆINA RAZLIČITIH OD VODE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mjerila obujma alkohola, bezalkoholnih pića, piva, mlijeka 2. Agregati za istakanje goriva za motorna vozila 3. Agregati za istakanje UNP za motorna vozila 4. Mjerni sustavi na autocisternama za mlijeko i druge medije u prehrambenoj industriji 5. Mjerni sustavi na autocisternama za goriva i na mjestima za ukrcaj u autocisterne, vagonске cisterne ili cisterne na plovilima 6. Mjerni sustavi na autocisternama ili stabilnim mjernim sustavima za UNP 7. Mjerila obujma koja se ne nalaze u mjernom sustavu 8. Temperaturni kompenzatori 9. Agregati za mjerenje mase goriva u obliku stlačenog prirodnog plina za motorna vozila
7	Dodatak 7	UREĐAJI ZA POKAZIVANJE OBUJMA
8	Dodatak 8	PROTOČNA MJERILA OBUJMA PLINA (PLINOMJERI)
9	Dodatak 9	MJERILA KOJIMA SE ISPRAVLJA OBUJAM PROTEKLOG PLINA (KOREKTORI)

1.1 Područja – Dodatci (2)

Rb	DODATAK	NAZIV PODRUČJA
10	Dodatak 10	MJERILA MASE <ol style="list-style-type: none"> 1. Utezi razreda točnosti F1, F2, M1, M2, M3 i srednje do 20 kg 2. Utezi razreda točnosti M1, M2, M3 i srednje od 50 kg do 500 kg 3. Neautomatske vage razreda točnosti (I) 4. Neautomatske vage razreda točnosti (II) 5. Neautomatske vage razreda točnosti (III) i (IV) najvećeg mjerenja do 9000 kg 6. Neautomatske vage razreda točnosti (III) i (IV) najvećeg mjerenja preko 9000 kg 7. Automatske vage najvećeg mjerenja do 9000 kg 8. Automatske vage najvećeg mjerenja preko 9000 kg
11	Dodatak 11	MJERILA VLAŽNOSTI ZRNA ŽITARICA I SJEMENKI ULJARICA (VLAGOMJERI)
12	Dodatak 12	MJERILA ZA OVJERAVANJE TERMOMETARA <ol style="list-style-type: none"> 1. Stakleni termometri punjeni tekućinom 2. Medicinski (humani) termometri
13	Dodatak 13	MANOMETARI, VAKUUMOMETARI, MANOVAKUUMOMETARI, MJERNI PRETVORNICI TLAKA, UREĐAJI ZA MJERENJE KRVNOG TLAKA, TLAKOMJERI ZA GUME (MJERILA TLAKA)
14	Dodatak 14	BROJILA ELEKTRIČNE ENERGIJE
15	Dodatak 15	MJERNI TRANSFORMATORI
16	Dodatak 16	MJERILA KOJA SE UPOTREBLJAVAJU ZA ISPITIVANJE ELEKTRIČNIH INSTALACIJA
17	Dodatak 17	UREĐAJI ZA MJERENJE UDJELA ETILNOG ALKOHOLA U IZDAHU ISPITANIKA
18	Dodatak 18	MJERILA ZA OVJERAVANJE TAKSIMETARA
19	Dodatak 19	MJERILA BRZINE U CESTOVNOME PROMETU
20	Dodatak 20	UREĐAJI S VALJCIMA ZA MJERENJE KOČNE SILE PO OBODU KOTAČA KOD VOZILA NA MOTORNI POGON I PRIKLJUČNIH VOZILA
21	Dodatak 21	ANALIZATORI PLINOVA

2. Postupak ovlašćivanja

2.1 Ovlašteno tijelo za pripremu mjerila za ovjeravanje – OTPM

U postupku se provjeravaju podaci u 6 cjelina

- Registracija (***poslovi pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje***)
- Izjave odgovorne osobe i osoblja koji obavljaju poslove
- Radnici i organizacija (potvrde HZMO)
- **Etaloni, ispitna oprema i pribor (Umjernice i /ili Ovjernice)**
- **Prostorije i uvjeti za ispitivanje mjerila**
- Dokumentacija

Rješenje o odobrenju radi ovlašćivanja za obavljanje poslova pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje:

na adresi poslovanja, na mjestima postavljanja mjerila ili mjestima ugradnje i to za područje i opseg koji je utvrđen (dokazan)

2.2 Ovlašteno tijelo za ovjeravanje – OTO

U postupku se provjeravaju podaci u 7 cjelina

- Registracija (*poslovi ovjeravanja zakonitih mjerila*)
- Izjave odgovorne osobe i osoblja koji obavljaju poslove
- **Stručna i tehnička osposobljenosti**
(*Potvrda HAA o akreditaciji prema normi HRN EN ISO/IEC 17020:2012, te Završni izvještaj vodećeg tehničkog ocjenitelja*)
- Radnici i organizacija (potvrde HZMO)
- **Etaloni, ispitna oprema i pribor (Umjernice i /ili Ovjernice)**
- **Prostorije i uvjeti za ispitivanje mjerila**
- Dokumentacija

Rješenje o odobravanju radi ovlašćivanja za obavljanje poslova ovjeravanja zakonitih mjerila:

za prvu, redovnu i izvanrednu ovjeru na adresi poslovanja, na mjestima postavljanja mjerila ili mjestima ugradnje i to za područje i opseg koji je utvrđen

2.3 Što je učinjeno na poslovima ovlašćivanja

- U razdoblju od kolovoza / rujna 2014. godine do svibnja 2016. godine DZM je ovlastilo je **31 (+2) OTO**-a i **73 OTPM**-a, dok je u sustavu još od prošlih godina **2 OPO** (ovlaštenih pravnih osoba) i **119 OS** (ovlaštenih servisa)
- Pripremili su se i pripremaju se ostali podzakonski akti.
Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja ispita za ovlaštenog mjeritelja te obliku i sadržaju službene iskaznice ovlaštenog mjeritelja (NN 2/16)
Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja ispita za ovlaštenog servisera te obliku i sadržaju službene iskaznice ovlaštenog servisera (NN /16)
- Uočene su prijeporne situacije: nazivi mjeritelji/inspektori, neovisnost osoblja, potvrde/ovjernice, izvještaji o ispitivanju, zaposlenje ili ugovor o djelu, vlasništvo i „količina” etalona kao i što je sve zaista potrebno, obrt nije „pravna osoba”, ...

2.4 Ovlaštena tijela za ovjeravanje – stanje

OTO	ID	OTO	ID	OTO	ID
Vage d.o.o.	12	Gradska plinara d.o.o.	24	Dalekovod EMU d.o.o.	36
Piraex d.o.o.	13	Zagrebpetrol d.o.o.	25	Končar MT d.o.o.	37
Grabar d.o.o.	14	Elektrosklop d.o.o.	26	Termoplin d.d.	38
STS plin d.o.o.	15	GIA Hrvatska d.o.o.	27	Iskraemeco d.o.o.	30
S&B TUBS d.o.o.	16	<i>LTE ustanova</i>	28	Specijalna oprema Lučko	40
EOL Grupa d.o.o.	17	Server Mark d.o.o.	29	<i>Metron Instruments d.o.o.</i>	42
Etalon plin d.o.o.	18	STI d.o.o.	30	ZIK (Zagreb) d.o.o.	55
TOT Promet d.o.o.	19	Helm d.o.o.	31	CVH d.d.	76
Ardenter d.o.o.	20	Libra Tehničar d.o.o.	32	ZIK (Sisak) d.o.o.	91
IKOM d.o.o.	21	Vage Lukavečki d.o.o.	33	OPO	ID
JANAF d.d.	22	Propan oprema d.o.o.	34	CEI-IETA d.o.o.	54
STSI d.o.o.	23	Belmet 97 d.o.o.	35	Končar Institut za ET d.d.	56

2.5 Ovlaštena tijela po Dodacima – prikaz

Dodatak	Broj		Broj		Dodatak	Broj		Broj	
	OTO	OPO	OTPM	OS		OTO	OPO	OTPM	OS
Dodatak 1 (MI008, MI009)	5		5	6	Dodatak 11			2	
Dodatak 2	4		4	5	Dodatak 12				
Dodatak 3	2			1	Dodatak 13	4		8	14
Dodatak 4 (MI001)	3		7	17	Dodatak 14 (MI003)	3		12	8
Dodatak 5 (MI004)	(1)		2		Dodatak 15	2		2	8
Dodatak 6 (MI005)	10		11	20	Dodatak 16	2	2		
Dodatak 7	1			4	Dodatak 17			2	2
Dodatak 8 (MI002)	5		3	8	Dodatak 18 (MI007)	1	1	4	6
Dodatak 9 (MI002)	3		3	3	Dodatak 19	1	1		
Dodatak 10 (MI006, NAWI)	4		21	50	Dodatak 20	1		1	
					Dodatak 21 (MI010)	1		1	1
Ukupno	39	0	56	114		15	4	32	39

3. Pogled u budućnost

- Dovršetak donošenja pratećih i novih podzakonskih propisa
- Zadržavanje i poboljšanje kompetentnosti i vodećeg položaja DZM-a
- Uspostava kvalitetnije komunikacije između dionika sustava
- DZM će i dalje pokrivati sva područja u mjeriteljstvu ovjeravanjem (pa i za koja se nije nitko akreditirao i nije ovlašten)
- Postojeće mjeritelje treba aktivirati za nadzor nad radom OTPM i OTO
- Rad na edukacijama svih mjeritelja
- Intenziviranje inspekcijskog nadzora i njegove učinkovitosti
- Omogućiti kvalitetnije analize situacija s mjerilima te uticanje na periodiku ovjeravanja

Zahvaljujem na pozornosti!

dalibor.jakir@dzm.hr